

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

PERLA, 2.—REUS
TELÉFON NÚM. 168

NO'S RETORNEN EI ORIGINALS
ENCARA QUE NO'S PUBLIQUIN

Any XIII

Núm. 175

Reus, dimecres 31 de Juliol de 1918

PREUS DE SOTSCRIPCIÓ

REUS. Pts. 1'50 al mes.
Fora. > 4'50 trimestre.
Estranger. > 9'—

Número solt 5 cèntims

ENFERMETATS DELS NOIS

Pel metge especialista Francesc Figuerola

DE L'HOSPITAL CÍVIC-MILITAR i DEL DISPENSARI MUNICIPAL

LABORATORI de SEROLOGÍA i BACTERIOLOGÍA

i d'anàlisi químic aplicat a la clínica

REACCIO DE WASSERMANN

Carrer de la Font, 12.-Reus

Consulta de 3 a 5

Agrupació Excursionista

Aquesta entitat, en el prosseguiment de la seva tasca cultural, convidà a donar un curset d'Historia Crítica de Catalunya al llicenciat en filosofia i lletres En Francesc Masip, qui el prop passat divendres donà la seva primera conferència, sobre el tema: «Política de Catalunya fins a la seva unió amb Aragó.»

Davant nombrosa concurrencia, anà desgranant el seu tema, amb paraules d'un gran interès per tractar-se d'una de les èpoques de la nostra història, més encisadores i interessants. Fent lleugera referència als primers pobladors de la nostra terra, ibers, celtes, fenicis, etc., etc., comença a estudiar la formació i plasmació de la nostra nacionalitat, històricament, a l'auja de l'edad medieval. Esmenta les relacions ben íntimes que sostenyeren els nostres primers comtes amb l'imperi franc, fins a Guifré el Pilós que fou el primer comte independent. Com aquesta època de

l'història catalana està envoltada i orejada poèticament per hermoses llegendes, el conferenciant en conta algunes amb les que la crítica hi treballa actualment per treure'n lo que d'historic s'hi continga en elles. Parla, també, de l'obra artística que portaven a cap els nostres primers comtes, en la fundació dels nostres primers monuments arquitectònics de Catalunya, com són Sant Joan de les Abadeses, Ripoll i el monestir de Montserrat. L'obra cultural, econòmica i social que realitzaven els nostres primers governants així mateix és estudiada minuciosament, com també l'influència que la Reconquesta tingué a Catalunya.

Jurídicament també donà en aquella època la nacionalitat catalana esplendorosos fruits, com ho demostren els Usatges, etc., etc.

S'inicià també la política imperialista; amb aliances matrimonials, que uneixen a Catalunya territoris de l'altra banda dels Pirineus; amb expedicions a Itàlia; amb el nostre comerç que predo-

mina eficientment en la mar mundial d'aleshores, el Mediterrà, etc., etc.

Clou la conferència l'estudi del regnat d'En Ramón Berenguer IV, el qui, amb son casament amb Petronella d'Aragó, uní la nostra patria amb l'altra nacionalitat germana, i d'eixa unió, o durant eixa unió, la Catalunya realitzà les gestes més grans en cultura, en fets de armes, en potencialitat econòmica, etc., etc., que són el llevat que avui fructifica a la nostra terra per a volgut la novament gran, rica i plena.

El treball d'En Francesc Masip, d'una dicció acurada i una valor científica gran, fou escoltat agradoosament i aplaudit amb vera cordialitat a l'acabar.

X.

LA GUERRA

Al Nord del Márne no hi hagué en la nit d'ans d'ahir res que senyalari. En els combats del dia anterior els francesos feren 400 prisioners.

—Les tropes nordamericanes segueixen al Nord del Márne perseguint a l'enemic. Han traspassat l'Ourco, ocupant les localitats de Seringes, Nesles, Lergy i Boucheres.

—La nota britànica senyala una operació local de les tropes australianes que en una petita part del front s'han apoderat de dues línies de trinxeres alemanyes; i activitat recíproca d'artilleria.

—En el front italià activitat de ambdues artilleries i de patrulles.

BANC DE REUS

de Descomptes i Préstams

Ens encarreguem de tota classe d'ordres de Borsa per a totes les places d'Espanya.

Paguem els cupons Deuda Amortitzable, 5 per 100, venciment 15 Agost.

Comprem i venem paper estranger a entregar a la comoditat del client, dintre d'un plaç màxim de tres mesos sense interessos.

AGENCIES A FALSET I MORA D'EBRE

COMENTARIS BREUS

Als de «Semanario Católico», si els deixaven dir —i perdoni el lector el vulgar *dixxaratxo*—, no'ls penjaríen mai.

Ara resulta que ens hem anticipat, que els hi hem pres la devantera! Eren ells, ¿no ho sabies lector?, els qui devien dir: «Haurem de plegar el ram» —el ram, eh?; no el *rem*. ¿Que hi tenen afició a les coses de mar?...

S'equivoquen tot sovint, massa sovint, els de «Semanario». Es comprén. No hi ha, en aquesta vall de llàgrimes, més que el Papa, que gaudeixi del dò diví de la infalibilitat. L'encara... *ex cathedra*. Per xo també es veuen obligats a rectificar allò tan bonic dels «miércoles blancos».

Lo qual podría servir los d'escarment i els podría, además, donar lloc a reflexionar sobre la diferència que existeix entre els ministres de Déu dels nostres dies i els profetes... dels temps pretèrits.

Pero, en fi, ¡que no es perdi per nosaltres!... Per a que no li resulti tan dolorosa aquesta decepció, per aquesta vegada li donarem gust, dedicant-li els «miércoles blancos».

Així comprendrà, també, com es pot ésser «impio» i realitzar obres de caritat...

Per força té d'ésser, el que «platica» amb nosaltres, el mateix col-

legial que se les heu amb «La Veu del Camp». I qué desgraciat está el pobre en les seves «pláticas»!

Intenta donar a entendre que nosaltres, en aquesta polémica, hem parlat del Marne, dels miners d'Asturias i d'altres moltes coses que cap connexió tenen entre si ni molt menys relació amb la discussió que el «colega» provocà.

Pero, senyors!, si n'hem parlat en capítul apart i amb l'exclusió objecte d'evidenciar la insinceritat de «Semanario», la seva singular mansuetut i tot lo que fins ara havien sigut per a nosaltres insospitades virtuts cristianes!

Que no'ls hem convençut en lo que a les esqueles es refereix? Es, per ventura, culpa nostra? Si lo que «se entra por los ojos», com diuen els castellans, no és argument suficient per a convéncer's, haurem de declarar, no ja que fan el suec, sino que són sorts i cegos.

I no són muts, perque aixó, en lloc d'una desgracia, seria una virtut...

— Ni aquesta virtut volen posseir, els de «Semanario».

Mireu si n'están de desgraciats, els de «Semanario», en la seva réplica: Per a demostrar que estiguem «infelices» al riure'ns de la pretinguda moralitat de la seva gazetilla contra la empresa Fàbregas per haver donat quatre representacions de vodevil, diu que l'assistir-hi catòlics és «razón tan convincente como la del que defendiera la li-

citud del homicidio por el hecho de que hay homicidas...»

Apaga, y vámonos!

Aquell amic nostre que'ns déia, horroritzat, haver sentit cantar a nous, al Patronat Catòlic, determinades cançons picaresques, ja té una explicació ben autoritzada.

Hi ha qui pot predicar moral i vendre vinagre.

Per xó s'han creat bules de tantes menes...

Ja veuen, els de «Semanario», si hi ha raó per a plegar el ram. Qui pot discutir amb gent tan extraordinariament «ingenua»? Si en tota la seva «Platiquilla» no fan més que desbarrar!

Parlant de la poesía de mossén Veciana, vol demostrar-nos, transcribint fragments d'altres d'En Verduguer, que l'argument és «altamente mítico». De la diferencia d'ambdós «misticismes» ens en ocuparem, si tenim temps i humor, en capítul apart.

Res tindrà de particular, emprò, que trobessin un altre «mític» del patró de mossén Veciana. Mes, per ara, fins en escollir a mossén Cinto han estat desgraciats! Van per aquí uns versos del rector de Vallfogona que haurien estat molt més ben escollits per a la comparació...

Pero no era aixó lo que volíem fer ressaltar avui. Volíem únicament constatar la contradicció en que incorre al calificar-nos d'*«impíos»* i suposar que «algún fragmento» de la poesía de marres pot ésser reproduïda «en los recordatorios de la primera comunión de algún hijo de los de FOMENT.»

Amb lo que vol ésser irònic, i el pobre, es fa aital embull, que hom no sab ont està la impietat, si en la poesía o en nosaltres...

Ah, estudii Historia! Aixís sabrà quelcom referent a la masoneria. I qui la reemplaçá, sino en la seva missió històrica, sí en la seva «influencia internacional».

I es donarà compte de la seva ignorància.

I quedará boca badant!

DEL CERTAMEN DE L'AGRUPACIÓ HORACI

Ventatges que la cultura

: pot reportar a l'obrer :

Lema: La cultura és força i riquesa

(CONTINUACIÓ)

En mig del seu abandó, l'obrer té un camp vastíssim per a la seva actuació. Tots els pobles del món ofereixen bells exemples de lo que pot arribar a ésser la classe obrera, si està animada d'un desig perseverant de cultura. Arreu del món existeixen grans organitzacions obreres. Allí on s'ha donat compte de que la classe obrera era víctima d'una crudel injustícia, s'ha sentit la necessitat d'unir-se, d'agrupar-se per a la defensa propria. I la principal preocupació d'aquestes organitzacions ha sigut, després de la consecució de millors materials, fomentar la cultura, crear una consciència, despertar les dormides intel·ligències per a posar-les al servei del seu propi millorament. I la classe obrera ha creat sindicats, ha creat escoles, ha creat biblioteques, ha creat la seva premsa i ha pregonat la justicia de la seva causa. I el miracle s'ha realitzat.

La cultura escampada en aquells enteniments endurits ha mostrat al món la ufanosa esplendor de la seva florida. L'obrer que ha passat per aquells organismes i ha tingut una lleugera força d'assimilació, ja no és l'obrer que freqüenta la taverna, que es juga la soldada, que destrueix la tranquilitat de la llar, no; és ja un home, una part activa de la Humanitat, amb totes les inquietuts que en ella s'agiten. El veureu aparat dels altres viciosos, sovint el contemplareu amb un periòdic a la mà, sosté discussions sobre política, sobre les lluites socials; notareu com una purificació en el seu llençatge, un refinament de modals que el fan un home atraient i agradable, ple de simpatia.

Per altra part, ha lograt aguditzar la seva sensibilitat, i el veureu com comença a compendre a la Naturalesa, com s'encanta amb un paisatge, amb una posta de sol, amb l'espectacle sempre grandios del mar. Cerca amb afany alicant espiritual, i els moments d'oci, aquests moments que abans perdia estíliment o empleava en pervertir-se, avui son dedicats als llibres, a delectar-se amb els versos, amb la música, amb totes les arts, i a conèixer la ciència que li ensenya la seva situació en el món.

El contrast que ofereix un obrer aillat, inculte, que mai hagi rebut la influència benfectora d'aquestes agrupacions, amb un altre qui esperit s'hagi format a l'escalf d'aquell ambient, és eloquèntíssim. En els primers s'hi ensanyen tots els mals, jornals miserables, treball ingravable, faltats del respecte que es deu a tota personalitat humana. Els altres gaudeixen de jornals més folgants; vivíssim el sentiment de dignitat, no toleren cap falta al respecte; exigeixen jornades més humanes perquè senten la necessitat de disposar d'hores per a atendre a les llurs necessitats espirituals i de recreu. En els primers, és possible aquesta gran vergonya d'Espanya de que un home es vengui el vot, i amb el vot la conciència, els propis destins i els dels seus germans, com si tot això tingués preu. Intenteu cometre aquest crim amb un obrer que estigui influenciat per aquells organismes, i us escupirà al rostre ple de santa indignació.

Els primers son carn explotable per a tots els arrivistes i embaudors; els altres tenen criteri propi i abracen els ideals que la llur consciència els hi senyala com a més justos. Mentre els uns geuen de panxa al sol o s'emborratzen en la taverna, els altres s'enteren que els germans de les nacions més avan-

çades han descobert la manera de defensar-se del lladronici de comerciants i tenders, i sorgeix la idea d'imitar-los fundant una cooperativa.

I aquesta riquesa de sensibilitat, aquest vivíssim sentiment de la dignitat, aquest afany de saber i de millorar-se, aquesta rica floració sentimental que se'n diu solidaritat obrera, aquesta inquietud espiritual davant els problemes que l'affecten, aquest apartament del vici i del mal, aquesta serenitat i honradesa cívica com s'ha conseguit?

Per la cultura.

Está provat que la cultura pot convertir-se per a l'obrer amb una font d'inagotable benestar. Un obrer culte és més capaç, i aquesta capacitat es tradueix en un major rendiment, i aquest rendiment li permet convertir la seva vida miserable amb una més ordenada, més serena, més agradable. Els drames de les llars humils quedarien reduïts a proporcions imperceptibles si la classe obrera logrés un més alt nivell de cultura. Quants d'aquests drames tenen les seves arrels en la escassetat de la soldada!

Mentre la mà d'obra sigui una mercaderia que s'ofereix al públic mercat, és per mitjà de la cultura que es logrará que aquesta mercaderia sigui adquirida a un més alt preu. No més cal fixar l'atenció en els grans tallers, en les fàbriques, arreu on s'aglomeren un nombre de treballadors considerable. Quins són els que gaudeixen d'una més alta consideració i estima i d'una remuneració més esplèndida? Els més cultes. La cultura, en l'obrer, eleixa la valor de la seva personalitat. I aquesta valor es converteix en major elements de benestar.

(Acabarà)

(Treball de N'A. Martí Baiges, guanyador d'un accésit al premi de don Evarist Fàbregas i Pamies).

Primer aniversari de la mort d'En Prat de la Riba

Demà dijous, dia primer d'agost, complirà un any de la mort de l'il·lustre primer president de la Mancomunitat de Catalunya don Enric Prat de la Riba.

Per a commemorar tan trista data, la Mancomunitat prepara alguns actes en son honor, els quals tindran lloc demà. Els actes tindran caràcter íntim.

Al matí, de set a dotze, hi hauran misses resades a la capella de Sant Jordi. A les de dos quarts de dotze a les dotze hi assistiran els diputats de la Mancomunitat, els qual han estat convidats.

A dos quarts d'una tindrà lloc el descobriment de la lápida dedicada a En Prat i el seu bust, col·locats al pati de tarongers. El bust és obra de l'escultor senyor Borrell i Nicolau.

Notes politiques

Política sagnant

A Bilbao ha ocorregut una altra topada entre nacionalistes i republicans.

Se creuaren molts trets, resultant ferida una noia, que surti al balcó del seu domicili durant la batuixa, i un guardia de seguretat.

La noia ha mort. El guardia continua en greu estat.

L'electrificació de Pajares

El Consell de la Companyia del Nord, en reunió que ha tingut, ha aprovat el plec de condicions per a l'execució del projecte d'electrificació de Pajares.

La impressió de la Companyia és que l'obra no podrà ésser enllistada en un termini tan breu com l'indicat pel senyor Cambó.

El discurs d'En Domingo

El fet de que En Marcelí Domingo parlés en castellà en el miting celebrat l'últim diumenge al Palau

de Belles Arts, de Barcelona, sembla que no ha causat bon efecte entre bon nombre de llurs corregionalistes.

Interpretant aquest descontent, el Centre Republicà Català, del districte sisé de Barcelona, ha formulat ja la corresponent protesta per aital fet.

Un coronel obligat a demanar el retir

Traduïm d'un confrare barceloní: «Fa dies sabiem que varis coronels d'infanteria d'aquesta guarnició s'havien reunit presidits pel de igual empleu senyor Molina per a exigir que el seu company senyor Génova demanés el retir en un plaç determinat que acabava anit.

La causa d'aital mesura obedeix a que el senyor Génova que fou un dels set coronels que formaren el tribunal d'honor que expulsà de l'exèrcit a don Benet Márquez, visítà a aquest fent-li present el seu arrepentiment per haver votat en tal sentit.

Ignorem la contestació que el senyor Génova haurá donat als seus companys.»

Varies

A Cambrils s'ha constituit una societat adherida a la Lliga Regionalista. El primer acord que prengué fou notificar-ho a la Junta de la Lliga d'aquesta ciutat i felicitar al ministre de Foment Sr. Cambó.

Per suposades injurias al rei, han sigut denunciats «El Progreso», «La Lucha» i «Solidaridad Obrera».

Durant la primera quinzena d'agost se celebrarà en aquesta ciutat un miting organitzat per les esquerres, per a donar compte de sa actuació en el Parlament i explicar la retirada de les minories.

Jaume Simó i Bofarull

ADVOCAT DELS ILTRES. COL·LE-

GIS DE REUS I TARRAGONA

si no necessitem de la seva

Despatx: Robuster, 28, ent., de 11 a 12 i de 16 a 18

SECCIO OFICIAL

Recaudació de Contribucions

EDICTE

Don Josep Capdevila Gómez, Recaudador de Contribucions en la Zona de Reus.

Faig saber: Que amb arreglo al edicto publicat en el «Boletín Oficial» del dia d'avui la cobrança voluntaria de les quotes del trimestre tercer de 1918 per les contribucions territorials, industrial, carruatges de luxe i altres, tindrà lloc en aquest districte municipal durant els dies 1, 2, 3, 5, 6 i 7 d'agost en el local de la Recaudació situat en el carrer de Santa Agnès, 24, des de les 8 del matí a les 14 i de 16 a 18 de la tarda.

Reus 30 de Juliol de 1918.—El Recaudador, Josep Capdevila.

Institut general i tècnic de Reus

Hi ha obertes al talleries les inscripcions ANUNCI Curs de 1918 a 1919.—Ensenyança no oficial no col·legiada

Amb arreglo a lo previngut en les disposicions vigents, els alumnes que desitgin donar validesa académica a les assignatures cursades per dita ensenyança haurán de matricular-se en el mes d'agost pròxim. An aquest efecte presentarán la sol·licitud al senyor Director en imprés que se li facilitarà a Secretaria, acompanyada de la cédula personal els que per la seva edat estessin obligats a això, certificat de vacunació i els drets següents:

Per cada assignatura. — Paper de pagos a l'Estat, 12 ptes.; Metàlic per drets d'expedient, 2'50 ptes.; ademés tants timbres móbils de 10 céntims com assignatures comprehéndi la inscripció mes un.

Si alguna de les assignatures fos la de Gimnàs, Dibuix o Caligrafia aleshores abonaran 11 pessetes en paper de pagos, 3'50 ptes. en metàlic i lo demés que queda citat.

Les matrícules d'honor, se sol·liciten

citarà la seva aplicació en el mateix plaç.

INGRÉS.—Els que desitgin examinar-se d'ingrés en el mes de setembre, verificaran la matrícula igualment en el pròxim mes d'agost, dirigint la sol·licitud al senyor Director en imprés que se'ls facilitarà a Secretaria; havent d'acompanyar a la mateixa, partida de naixement del Registre civil, certificat de trobar-se vacunat i la cédula personal els que per l'edat estiguin obligats a exhibir-la i a més cinc pessetes en paper de pagos a l'Estat, 2'50 en metàlic i un timbre mòbil de 10 céntims.

Hora de despatx: de 10 a 11.

D'ordre del senyor Director.

Reus 16 Juliol de 1918.—El Secretari acatal., Ernest Portuondo.

Centre Autonomista de D. del C. i de la L.

Secció de Sports i Excursions

Aquesta Junta de Govern participa als socis d'aquesta Entitat que havent conseguit de la Companyia Reusense de Tranvies la concessió dels bitllets reduïts de 60 céntims per als dies festius a la tarda, a fi de facilitar les tasques d'Educació Física anunciades, aquests podrán ésser adquirits pels inscrits, a la Conserjeria fins a les 14'30, al preu de 80 céntims, destinant-se la diferencia de 20 céntims per als gastos d'organització de la Secció.

L'inscripció podrà fer-se fins a les 15 de la vigília de festa.

Dits bitllets serán exclusivament valeders pels socis del Centre.

Hora de sortida: en el tren de les 15'15.

Reus 16 de Juliol de 1918.—El President, Lluís Escoda.

Bidons de ferro

completament nous a rebre directament de la fàbrica, de cabuda 670 litres, construits de xapa forta, amb cercols mitja canya a les dues bases, carrils en la part central i amb tap especial per a poguer ésser precintats; se'n venen al preu de 270 pessetes un.

Informarán en aquesta imprenta.

Informació

Escola de Viticultura i Enologia de Reus

Observacions Meteorològiques

DEL DIA D'AHIR

		A les 9	A les 15
Baròmetre corregit a 0°.	Sol... Ombra	750.3 30.0	749.8 27.5
TERMÓMETRE	Minima	17.0	23.8
PSICRÓMETRE	Termòmetre sec. Idem humit.	23.8 17.9	23.0 17.0
Humitat relativa de l'aire.	56.6	54.7	
Tensió del vapor acuós...	12.3	11.4	
ANEMÓ- Direcció del vent.	S	S	
METRE Velocitat del vent.	148.	48.	
Pluviòmetre.			
Evaporímetre.		7.0	2.5
Estat del cel.	Ras	Núvol	

Com ahir varem anunciar, avui podem donar a nostres lectors el programa que executarà l'«Orfeó Reusenc» en la funció que aquesta nit tindrà lloc en el Teatre Circo a benefici dels nens belgues orfes de la guerra.

Per la Secció d'homes

Els refrans del Tirol Ponçet
L'Empordá Morera

A veus mixtes

Sota de l'olm Morera

Pel maig qui ve Cumellas Ribó

L'interès que la presentació de dit Orfeó ha despertat, unit a la varietat del espectacle en el qual hi pendrà part també la Banda Principal Reusense, tocant les millors peces de son repertori, fa que no dubtem en assegurar que aquesta nit nostre teatre d'istiu se veurà somament concorregut i l'ingrés en la taquilla per a dits orfenets alcançará una quantitat respectable.

Don Joan Llargués Puig ha sollicitat permís per a que pugui funcionar una instal·lació composta de tres motors elèctrics: dos de set i mig cavalls de potència i altre de dos cavalls que per a sa industria de serrar fusta tenia instal·lada en la plaça de San Francesc, núm. 1 i ha trasladat a la casa núm. 12 del

carrer de Gornals. L'Alcaldia ho ha fet públic a fi de que les persones interessades puguin presentar les reclamacions, dintre del plaç de deu dies.

A les deu d'ahir a la nit, un ciclista que marxava a tota velocitat pel carrer de Llovera atropellà a un noi, produint-li fortes contusions, essent una veritable casualitat que'l mal ocasionat no fos més greu. Job soll onic no es va fer res.
El noi fou curat a la farmacia Punyet. A enoiosan es el alouor de

El ciclista portava la màquina sense fanal i creiem també sense bocina ni timbre, i com que aqueixos abusos i atropells als ciutadans se repeteixen a diari, convé que d'una manera enèrgica el senyor Alcalde dongui ordres severes a sos subordinats perque s'acabin d'una vegada. De no fer-ho així, els ciutadans se veurán privats d'anar pels carrers, com si visquessim en un aduar marroquí.

Professor de Francès i Anglès

Ofereix explicar-los en català. Traducció i redacció de correspondència. Acceptarà col·locació. - Castellar 3.

Anit amb l'express passà en direcció de Madrid el ministre dc Foment senyor Cambó.

Anaren a saludar-lo representants de la Cambra de Comerç, Centre Industrial i Mercantil, Cambra Agrícola, Junta i Sindicat de recs del Pantà de Riudecanyes, Exportadors de vins, i d'altres, ademés d'un gros nombre d'amics polítics.

Al marxar el tren se li feu una afectuosa despedida seguint molt applaudit.

Amb el mateix tren també passava cap a Madrid el diputat socialista Sr. Besteiro.

Si es reuneix nombre suficient de senyors regidors, aquest mig-dia,

a dos quarts de dotze, l'Ajuntament celebrarà sessió de primera convocatoria.

Senyors estiuants de Salou:

En llur obsequi i comoditat s'ha obert en aquelles platges la sucursal de **EL GUAYAQUIL**, de Tomás Hortoneda.

Comestibles, ultramarins, embutits i similars.

Assortit complet i preus limitats

A la funció del Teatre Circo que anunciem en altre lloc del present nombre, hi han sigut invitats els cònsuls de les nacions al·liades a Tarragona, essent quasi segura l'assistència dels mateixos a dit acte.

El recaudador del repartiment general i de patents d'arbitris d'aquest terme, ha publicat un edicte fixant el primer període voluntari de la cobrança dels rebuts del tercer trimestre de l'any actual de dit repartiment.

Dit període començarà demà i acabará el dia 20 del corrent.

Horxata Valenciana

La que se serveix en el **BAR ESQUELLA** és la millor i al pur estil de València.

Provar l'HORXATA VALENCIANA del «BAR ESQUELLA» és convencé's de que és el refresc preferent d'istiu, immillorable i superior.

Es ven al públic a 60 cénts. litre.

En l'Audiència provincial es veieren dues causes: una per estafa contra Tomás Cort, veí de Valls, per a qui el fiscal sol·licità la pena de quatre mesos i un dia d'arrest major i la defensa l'absolució; i altra per desordre públic contra els veïns de Tortosa, Salvador López, Josep Losagrega i Josep Curto, en la que el fiscal retirà l'acusació.

ENRIC AUQUÉ PUJOL

Contractista d'obres

Ofereix son nou domicili, carrer Sant Llorenç, núm. 1, bis, segon.

En el port de Tarragona han acabat amb èxit els treballs de salvament del pailebot incendiat «Paulina». S'ha lograt posar lo a flor d'aigua, encara que el casc està bastant deteriorat.

DEPENDENT D'ESSCRIPTORI

S'ofereix per a tot el dia o per hores. Informes en aquesta impremta.

El jutjat d'aquest partit encarrega la busca i captura de Pere Blasco Egea, de catorze anys, natural d'Alcañiz, processat per furt.

F. PRIUS DEMESTRE

*Corredor de Comerç collegiat
Arraval Sta. Agna, núm. 57*

Valors - Cupons - Camvis - Giros

Pago de tots els cupons venciment Agost pròxim.

Compra-venta de valors.

Camvi de monedes i bitllets estrangers.

Han sigut nomenats recaudadors de contribucions de la zona de Gandesa, don Antoni Altadill i de la de Falset don Bernabé Giménez.

Amb objecte de procedir a la recepció del pont sobre l'Ebre a Mora, ahir sortiren per a dit punt el quefe d'Obres públiques, senyor Cabestany, i l'enginyer senyor Alonso Soriano.

El SANO (Joaquima)

és el més recomenat per sa puresa. DIPOSIT Plaça de Catalunya, número 7.— Reus.

Pels guardies municipals, ahir foren novament detinguts dos bri-valls, de 12 a 14 anys d'edat, els quals se dediquen a furtar sacs buits dels magatzems.

ESPECTACLES

Teatre Circo

GRAN FESTIVAL al benefici dels orfes de la guerra.

A des gaire de dies.

SECCIO COMERCIAL

CANVIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA SINDICAL DEL COL·LEGI DE CORREDORS DE COMERÇ DE LA PLAÇA DE REUS.

VALORS LOCALS

Canvi anterior de operacions	Valor nominal pessetes	Operacions
440	Gas Reusense.	250
525	Industrial Harinera	400
655	Banco de Reus de Descuentos i Préstamos.	500
500	Obligacions Electra Reusense.	500
25	Companyia Reusense de Tramvies, S.A.	250
200	Idem id., Serie B.	500
400	Electra Reusense	500
2600	Institut P. Mata	2500
560	Institut P. Mata.	500
150	Empresa Hidrofòrica	125
525	Obligacions Manicomio Reusense.	500
725	Carburos de Teruel.	500
210	Pantán de Riudecanyes.	50

Companyia Reusense de Tramvies

Server de trens que regeix des del 14 de Juliol de 1918

Sortides de Reus Sortides de Salou (Arrabal Robuster)

Tren 24 a les 6'50	Tren 23 a les 7'40
" 26 " 8'25	" 25 " 9'20
" 2 " 10'25	" 11 " 11'20
" 12 " 15'15	" 1 " 16'10
" 36 " 17'05	" 35 " 18'40
" 38 " 19'20	" 37 " 20'05

Extraordinaris en els dies festius

" 22 " 5'30	" 21 " 6'10
" 25 " 11'15	" 27 " 12'10
" 32 " 16'05	" 43 " 20'30

PREUS: Bitllet ordinari 0'75 ptes.

Bitllet d'anada i tornada 1'05

Id. per a nois de 3 a 7 anys 0'60

Tarifa especial núm. 4, de bitllets d'anada i tornada a 0'60 ptes.

S'expendeixen aquests bitllets per als trens que surten de Reus fins a les 6'50, i son vàlids per al retorn fins al que surt de Salou a les 16'10. Els dies festius se'n expediran fins al tren de les 11'15, servirán per al retorn fins al de les 18'40.

Linia de Valencia

Surten de Salou per a Valencia

6'21, 9'18, 0'02, 18'02 (fins a Benicarló).

Arriben a Salou de Valencia

4'19, 8'32, 18'36, 0'35 (desde Benicarló).

D.M. SANJUÁN REDO

Gran Hotel - Restaurant

L O N D R E S

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà :: Habitacions amb banys, dutxes i telèfon

PATHEFONO

Máquina parlant la més econòmica. El diafragma PATHÉ canta sense agulla. Grandios assortit en discs dobles.

Magatzems Gisbert

La Hidráulica Reusense

de **EMILI AULES**

Extens assortit en Mosaics hidràulics
PREUS ECONÒMICS

Plaça Constitució, 1
Al costat de la casa Bofill

Reus

Camí de Riudoms

Reus

Fábregas i Recasens

BANOUERS

Valors, Cupons, Banca, Canvi, Giros

Rambla dels Estudis, 4 Barcelona

TELEFONS A 2248 i A 3453

Sidral TEIXIDO

PREMIAT AMB MEDALLA D'OR

NOM PATENTAT

¿Voleu apagar la sed?

¿Voleu menjar a gust?

¿Voleu digerir bé?

Preneu **Sidral TEIXIDO**

REFRESCANT, APERITIU i DIGESTIU

El SIDRAL TEIXIDO és indispensable als estudiants, excursionistes i caçadors perquè evita les infecions purificant l'aigua.

Exigiu-lo en els Cafès, Bars i Drogueries.

Únic representant a Reus: D. GAIETA VIRGILI

Plaça de Prim, núm. 3, BAR ESQUERA

AVIS IMPORTANT: Com s'ha sigut que el merescut èxit alcançat pel Sidral TEIXIDO ha fet sorgir explotadors que expendeixen un granulat similar enganyant així al públic, se recomana als consumidores que no es deixin sorprendre en la seva bona fe.

Tot granulat que no vagi emballat, o no se serveixi amb els aparells exclusius del Sidral TEIXIDO són productes similars que el públic deu rebutjar per il·legítims.

Els cafès

GIL

SON. Els de més fortalesa.

SON. Els de més aroma.

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca)-Reus

**Manufactura General
de Goma i Amianto**

BLASI, SAGUÉ i PALLÀS

Despatx: Passeig de Sant Joan, 4.-Barcelona
Fàbrica: Roger de Flor, 170 a 176.-Barcelona

Articles per a la Indústria, Maquinaria, Buscar, Vitzicultura, Electricitat, Ortopedia, Cirurgia, Jugueteria, Sport, etc., etc.—Fabricació de Cànules de Ebointa, amb patent per 20 anys.—Especialitat en el recobert de goma i ebointa de cilindres de ferro per a totes les industries.—Execució de peces de goma segons dibuix o model.—Borses o bufetes de goma per al gel.

Representant a Reus: Agustí Esteve, Major, 15

El cas més senzill de TOS

el refredat més simple; qualsevol lieugera inflamació, més que afecions tranzitories constitueixen un perill serio i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarros mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antisèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratories són el millor que pot recomanar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats.

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparéixer tot seguit la fatiga que oprimia i dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA

Litinoïdes Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

RIQUÍSSIMA AIGUA DE TAULA

Exigiu sempre el nom LITINOIDES SERRA sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estòmac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 30 paquets a 3'65 pessetes; de 100 a 7 pessetes,

UN PAOUET SOL 10 CÉNTIMS

El Reconstituent millor

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empobrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes.

L'Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFÀ el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensables per a totes aquelles persones convalescents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, enfortir al débil i vigoritzar a l'ímpot.

FARMACIA SERRA - Arraval Sta. Agna, n.º 80 - REUS

Sense aquesta marca

Aparell **NO** és un Gramòfon
= CATALEGS GRATIS =

JOSEP SOLE

RECAUDER DE REUS A BARCELONA

BARCELONA
Bou de la Plaça Nova, 16
Passeig de Gràcia, 62 (Col·mado)
Hospital, 4 (Estanc).

REUS
Guell i Mercader, (Hos-
talets), 22.
Arraval Santa Agna, 5.

TINTORERÍA de

Manuel Cibiach

Se renta i tenyeix tota classe de roba. — S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7

REUS

Non Plus Ultra

Trajes a preus inverossímils

LA CASA MILLOR ASSORTIDA
EN TRAJOS PER A NENS

Portal de Jesús, 1 **REUS**

Taller de Cerralleria d'obres

JOAN ADSERÀ CAMPS

Carrer d'Alegre, 17. - REUS

Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la Casa J. Mas Bagà, de Barcelona, i reparació de les mateixes.

Esteve Massagué

Comissions-Representacions

St. Llorenç, 8, 3.r **REUS**

Fàbrica de Capsos de Cartró

ENRIC VIDAL

Carrer Galló, 4

REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37 **REUS**

VENDA

Per retirar-se el seu duenyó es ven el CENTRE DE SUSCRIPCIONS instal·lat a l'arraval baix de Jesús, 6. Per informes dirigir-se a Josep Sans.

JOAN PUJOL

Recader de Reus a Barcelona

Arraval alt Jesús, **REUS**